

Η οικουμενική μέριμνα του Πατριάρχη Βαρθολομαίου

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](http://www.pemptousia.gr)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=95416>]

Ως απόρροια της εδραίας και αναπότρεπτης στο διάβα των αιώνων εκκλησιαστικής συνείδησης περί της αποστολής της Πρωτοθρόνου Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως ως του συντονιστικού της όλης Ορθοδοξίας Κέντρου, ο σεπτός Προκαθήμενος της Εκκλησίας, μεταξύ άλλων ιστορικών πρωτοβουλιών, προέβη:

α) στην εν Κωνσταντινουπόλει σύγκληση, κατόπιν Πατριαρχικής πρόσκλησης, της Σύναξης όλων των Προκαθήμενων των Ορθοδόξων Εκκλησιών με σκοπό την ενασχόληση με θέματα που αφορούσαν τη ζωή και τη μαρτυρία όλων των Ορθοδόξων Εκκλησιών, αλλά και ζητήματα καίρια του σύγχρονου προβληματισμού. Μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί έξι Συνάξεις, με την πρώτη να λαμβάνει χώρα το 1992 και την τελευταία το 2014,

β) στην εντατικοποίηση των Προσυνοδικών Πανορθόδοξων διεργασιών με σκοπό την σύγκληση το επόμενο έτος 2016 της πολυπόθητης και από μακρού αναμενόμενης Αγίας και Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας,

γ) στην κανονική συγκρότηση της Ιεραρχίας της Εκκλησίας Αλβανίας (1992, 1998), στην ενσωμάτωση των Ορθόδοξων Ουκρανικών Κοινοτήτων της Διασποράς στο Οικουμενικό Πατριαρχείο (1995), στην ενεργοποίηση και πάλι του Αυτόνομου Καθεστώτος της Εκκλησίας Εσθονίας (1996), στην ενσωμάτωση, των υπό τη Μονή Οσίας Ειρήνης της Χρυσοβαλάντου και των Μετοχίων αυτής παλαιοημερολογιτών της Αμερικής στο Οικουμενικό Πατριαρχείο (1998) και την ανύψωση της Αυτόνομης Εκκλησίας της Τσεχίας και Σλοβακίας σε Αυτοκέφαλη (1998),

δ) στην σύγκληση της Μείζονος και Υπερτελούς Συνόδου τόσο στο Φανάρι όσο και στο εξωτερικό, προκειμένου να λάβει αποφάσεις για σοβαρά κανονικά προβλήματα που ενέσκηψαν σε επί μέρους Ορθόδοξες Εκκλησίες (Ιεροσόλυμα, Βουλγαρία, Κύπρος).

Σε σχέση προς τον τελευταίο πυλώνα των προγραμματικών Πατριαρχικών εξαγγελιών περί τῆς «οἰκοδομῆς τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος», εἶναι πανθομολογουμένως κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες σταθερή ἡ προσήλωση τῆς Μητρός Εκκλησίας καὶ τοῦ Προκαθημένου τῆς στὴν προαγωγή τῶν διμερῶν καὶ πολυμερῶν Θεολογικῶν Διαλόγων μετὰ τῶν υπολοίπων Χριστιανικῶν

Εκκλησιών, Ομολογιών και των Διεκκλησιαστικών Οργανισμών. Ιδιαίτερη όμως είναι η βαρύτητα στην υπερπήδηση των υφισταμένων εμποδίων μετά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Προς τούτο συνέβαλε σημαντικά η πρόσφατη πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριάρχη να παρακάμψει το πρωτόκολλο, όταν κατά την ενθρόνιση του Πάπα Φραγκίσκου, τον Μάρτιο του 2013, μετέβη αυτοπροσώπως στο Βατικανό, για να συναντήσει τον Επίσκοπο της Παλαιάς Ρώμης και να εγκαινιάσει μία νέα σελίδα στις σχέσεις μεταξύ των δύο Εκκλησιών. Η νέα δυναμική μάλιστα πιστοποιείται από τις συναντήσεις μεταξύ των δύο Προκαθημένων που ακολούθησαν τόσο στα Ιεροσόλυμα τον Μάιο του 2014, στο Βατικανό τον Ιούνιο και στο Φανάρι τον Νοέμβριο του ιδίου έτους.

Image not found or type unknown

«Το μέλημα της Α. Θ. Παναγιότητας, του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου, ήταν και εξακολουθεί να είναι η γεφύρωση της Ανατολής με τη Δύση ...», είπε ο Δρ. Joel Delobel του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίνης στο Βέλγιο κατά την απονομή του τιμητικού διδακτορικού τίτλου στον Πατριάρχη Βαρθολομαίο το 1996. «Όλη η ζωή του Πατριάρχη αφιερώθηκε στο σκοπό της κατασκευής αυτής της γέφυρας. Η πρώτη από τις γέφυρες είναι αυτή που ενώνει τις διάφορες Ορθόδοξες Εκκλησίες... Η δεύτερη γέφυρα είναι αυτή που προσεγγίζει την Ευρώπη, μια γέφυρα η οποία δημιουργήθηκε από τις σθεναρές εκκλήσεις του Πατριάρχη για τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ανατολή και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η τρίτη γέφυρα είναι αυτή που θα διευκολύνει το διάλογο μεταξύ όλων των Χριστιανικών Εκκλησιών

»[3].

Από τα όσα ενδεικτικά αναφέραμε παραπάνω, γίνεται φανερό ότι ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος όχι μόνο τήρησε τις υποσχέσεις του στις προγραμματικές δηλώσεις, αλλά προχώρησε και πολύ παραπέρα.

Προσλαμβάνοντας κατά τρόπο ιδιαίτερο τα μηνύματα και τις προσκλήσεις των καιρών, μέσα στο πολυπολιτισμικό γίνεσθαι της μετανεωτερικής εποχής, ο Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στην προαγωγή του διαθρησκειακού και διαπολιτισμικού διαλόγου. Διά του λόγου το αληθές, επί των ημερών της τετιμημένης Πατριαρχίας Του έλαβαν χώρα υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου έξι ακαδημαϊκές συναντήσεις μεταξύ εκπροσώπων της Ορθόδοξης Εκκλησίας και του Ιουδαϊσμού, οκτώ με εκπροσώπους του Ισλάμ και τέσσερις μεταξύ των αντιπροσώπων των τριών μονοθεϊστικών αβραμιτικών θρησκειών με χαρακτηριστικό παράδειγμα την υπογραφή της γνωστής «Διακηρύξεως του Βοσπόρου» τον Νοέμβριο του 1994.

Η Διακήρυξη αυτή «κα-τα-δι-κά-ζει κά-θε μορ-φή πο-λέ-μου καί κυ-ρί-ως τοῦ πο-λέ-μου ἐν ὁ-νό-μα-τι τῆς θρη-σκεί-ας, το-νί-ζον-τας τήν ἀ-νάγ-κη συ-νερ-γα-σί-ας τῶν τρι-ῶν μο-νο-θε-ϊ-στι-κῶν θρη-σκει-ῶν γιά τήν ἐ-πι-κρά-τη-ση τῆς εἰ-ρή-νης, τῆς ἀ-μοι-βαί-ας ἀ-νο-χῆς καί συ-νυ-πάρ-ξε-ως στόν κό-σμο, στόν ὁ-ποῖ-ο ἡ ἔ-ξαρ-ση τοῦ ἐ-θνι-κι-σμοῦ ὁ-δη-γεῖ σέ συγ-κρού-σεις καί αἰ-μα-το-χυ-σί-ες. Γι' αὐ-τό καί ὑ-πο-γραμ-μί-ζει τήν ὑ-πο-χρέ-ω-ση τῶν πο-λι-τι-κῶν καί θρη-σκευ-τι-κῶν ἡ-γε-τῶν νά καλ-λι-ερ-γῇ-σουν καί νά προ-ω-θή-σουν μέ κά-θε μέ-σο τό δι-ά-λο-γο με-τα-ξύ τῶν ἀν-θρώ-πων καί τῶν λα-ῶν γιά τήν οἰ-κο-δό-μη-ση τῆς ἀ-μοι-βαί-ας ἐμ-πι-στο-σύ-νης, τῆς ἀ-γά-πης καί τοῦ ἀλ-λη-λο-σε-βα-σμοῦ»[4].

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης, αποδεικνύοντας έμπρακτα το ενδιαφέρον του για την εμπέδωση της διαθρησκειακής συνεργασίας με απώτερο σκοπό την προώθηση της ειρήνης, της ανεκτικότητας, της συμφιλίωσης, του συμπνευματισμού και συμπροβληματισμού γύρω από τα καίρια ζητήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα, συμμετείχε σε πολλές διεθνείς συναντήσεις. Μετέφερε το ενοποιητικό μήνυμα της Μητρος Εκκλησίας προς υπέρβαση του φανατισμού, της μισαλλοδοξίας, του εξτρεμισμού και του εθνικοφυλετισμού. Διακατεχόμενος από την αταλάντευτη πεποίθηση ότι «ο πόλεμος που γίνεται στο όνομα της θρησκείας είναι πόλεμος κατά της θρησκείας» παρέστη αυτοπροσώπως, μεταξύ άλλων, στην 6^η Γενική Συνέλευση της Παγκόσμιας Διάσκεψης επί της Θρησκείας και της Ειρήνης (World Conference on Religion and Peace), που έγινε στις 3 Νοεμβρίου 1994 στη Riva del Garda της Ιταλίας, στο Διαθρησκειακό Συνέδριο με θέμα «Διάλογος Πολιτισμών και Θρησκειών», που έγινε στην Πόλη στις 7 Μαρτίου 1998, και στο

Διαθρησκειακό Συμπόσιο περί του Πατριάρχου Αβραάμ στη Χαρράν στις 13 Απριλίου 2000.

Όπως πολύ εύστοχα παρατηρεί ο Επίτιμος Πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Βοστώνης και διακεκριμένος Καθηγητής της Φιλοσοφίας και του Δικαίου John Silber: «Οι πραγματικοί ειρηνοποιοί της ιστορίας δεν μόχθησαν μόνο για την άμβλυνση των συγκρούσεων αλλά επέδειξαν και ευσπλαχνία προς εκείνους που τους κατεδίωκαν. Ονόματα όπως εκείνα του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, του Αντρέι Ζαχάροφ, της Αούνγκ Σαν Σου Κι, του Σιμόν Πέρες, του Αρχιεπισκόπου Ντέσμοντ Τούτου και του Νέλσον Μαντέλα ανήκουν στην πρόσφατη ιστορία των ειρηνοποιών. Στη λίστα αυτή των ονομάτων δεν δυνάμεθα να προσθέσουμε και του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου της Κωνσταντινούπολης, τον οποίο έχουν αποκαλέσει Γεφυροποιό καθώς και Πατριάρχη της Ειρήνης»[5];

Η συνεχής και αδιάπτωτη μέριμνα του Οικουμενικού Πατριάρχου για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από κάθε μορφή εκμετάλλευσης και κατάχρησης αποτελεί έναν ακόμα από τους βασικούς τομείς που τον αναδεικνύουν σε παγκόσμιας εμβέλειας ηγέτη. Ασχολείται με τα σύγχρονα φλέγοντα θέματα του πλανήτη και προσπαθεί, όσο κανείς άλλος θρησκευτικός αρχηγός, να ευαισθητοποιήσει όλους τους εμπλεκόμενους στο τόσο καίριο θέμα που άπτεται της επιβίωσης της ανθρωπότητας.

Δεν είναι καθόλου υπερβολική η εκτίμηση ότι «κατά την διάρκεια της μέχρι τούδε Πατριαρχίας του ηγωνίσθη και επροστάτευσε την ζωήν εις τον πλανήτην, πρωτίστως την ζωήν των ανθρώπων. Ηγωνίσθη διά την χλωρίδα και την πανίδα, διά το περιβάλλον, την Δημιουργίαν του Θεού, η οποία τόσον δοκιμάζεται εις την σημερινήν εποχήν της τεχνολογίας και της προόδου»[6].

Image not found or type unknown

[Συνεχίζεται]

[3] “Πατριάρχης Βαρθολομαίος-Πάθος για ειρήνη”
,[http://www.apostolicpilgrimage.org/zh/who-is-the-ecumenical-patriarch/-/asset_publisher/qlwGBVezXz17/content/patriarches-bartholomaios-pathos-gia-qlwGBVezXz17_viewMode=print,](http://www.apostolicpilgrimage.org/zh/who-is-the-ecumenical-patriarch/-/asset_publisher/qlwGBVezXz17/content/patriarches-bartholomaios-pathos-gia-qlwGBVezXz17_viewMode=print,31/03/2015)
31/03/2015.

[4] Γεωργίου Μαρτζέλου, «Οι Διαθρησκειακές Πρωτοβουλίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την επικράτηση της Ειρήνης και της Δικαιοσύνης», σ. 6.

[5] *“Πατριάρχης Βαρθολομαίος-Πάθος για ειρήνη”*.

[6] *Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος*, έκδ. Γεωργίου Σαρόγλου, Ξάνθη, 2014, σ. 10.